

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Kontakty z Mediami i Informacja

KOMUNIKAT PRASOWY nr 77/07

23 października 2007 r.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawach połączonych C-11/06 i C-12/06

Rhiannon Morgan / Bezirksregierung Köln oraz Iris Bucher / Landrat des Kreises Düren

NIEMIECKA USTAWA FEDERALNA DOTYCZĄCA STYPENDIÓW EDUKACYJNYCH NIESŁUSZNIE OGRANICZA SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ OBYWATELI UNII

Przepis, który uzależnia przyznanie stypendium edukacyjnego na kształcenie odbywane w innym państwie członkowskim od tego, by stanowiło ono kontynuację trwającego przynajmniej rok kształcenia odbytego w Niemczech może zniechęcać obywateli Unii do korzystania ze swobody przemieszczania się.

R. Morgan, obywatelka niemiecka, po ukończeniu szkoły średniej w Niemczech zamieszkała w Wielkiej Brytanii gdzie przez rok pracowała jako opiekunka do dzieci (au pair) zanim rozpoczęła studia wyższe, na których opłacenie potrzebowała stypendium, o które zwróciła się do władz niemieckich. Te odmówiły ze względu na to, że przepisy krajowe uzależniają przyznanie stypendium od warunku, by kształcenie stanowiło kontynuację trwającego przynajmniej rok kształcenia w placówce niemieckiej.

I. Bucher, również obywatelka niemiecka, mieszkała u swoich rodziców w Bonn aż do chwili, gdy zdecydowała przenieść się do Düren, niemieckiej miejscowości graniczącej z Niderlandami i pobierać kształcenie w niderlandzkim mieście Heerlen. I. Bucher zwróciła się o stypendium do władz Düren, które jej go odmówiły z uwagi na to, że nie posiadała "stałego" miejsca zamieszkania w miejscowości przygranicznej, jak wymagają tego przepisy niemieckie.

Sąd administracyjny w Aachen, do którego obie studentki wniosły skargi, zwrócił się do Trybunału o odpowiedź na pytanie, czy swoboda przemieszczania się obywateli Unii stoi na przeszkodzie temu, by kształcenie za granicą musiało być kontynuacją trwającego przynajmniej rok kształcenia odbytego na terytorium Niemiec. W przypadku odpowiedzi twierdzącej sąd ten uwzględni również żądania przedstawione w skardze I. Bucher.

W swoim dzisiejszym wyroku Trybunał przypomniał, że o ile państwa członkowskie zachowują kompetencje w zakresie określania treści nauczania i organizacji ich systemów edukacyjnych, to

uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z prawem wspólnotowym, a w szczególności swobodą przemieszczania się obywateli Unii.

Wynika z tego, że **jeżeli państwo członkowskie ustanawia system stypendiów edukacyjnych**, umożliwiając osobom uczącym się korzystanie z nich w sytuacji, w której odbywają kształcenie **w innym państwie członkowskim, to musi zapewnić, aby zasady przyznawania** tej pomocy **nie tworzyły nieuzasadnionych ograniczeń** w zakresie swobodnego przemieszczania się.

Tymczasem **podwójny obowiązek** polegający, po pierwsze, **na przebyciu trwającego przynajmniej rok kształcenia w Niemczech oraz, po drugie, wyłącznie kontynuacji tego samego kształcenia w innym państwie członkowskim**, z uwagi na osobiste niedogodności, dodatkowe koszty, jak i ewentualne opóźnienia, z jakimi się łączy, może zniechęcać obywateli Unii do opuszczenia Niemiec celem pobrania nauki w innym państwie członkowskim. **Stanowi on zatem ograniczenie w swobodzie przemieszczania się obywateli Unii.**

W przedmiocie uzasadnienia ograniczenia swobodnego przemieszczania się

Trybunałowi przedstawiono wiele argumentów celem uzasadnienia warunku pierwszego stadium nauki w Niemczech.

Trybunał uznał, że cel polegający na upewnieniu się, że studenci ukończą naukę w szybkim terminie może stanowić słuszny cel w ramach organizacji systemu edukacyjnego. Jednak warunek pierwszego stadium nauki w Niemczech wydaje się niewłaściwy do realizacji tego celu.

Wymóg kontynuowania nauki rozpoczętej w Niemczech nie jest proporcjonalny do celu, który miałby umożliwiać osobom uczącym się sprawdzenie, czy dokonali „dobrego wyboru” odnośnie do swoich studiów. W istocie wymóg ten **może utrudniać studentom odbywanie**, w innym państwie członkowskim, **kształcenia innego niż to, które odbyli w Niemczech**. Co do kursów kształcenia, których odpowiedniki nie są dostępne w Niemczech, studenci są zmuszeni do wyboru pomiędzy rezygnacją z kształcenia, a utratą stypendium edukacyjnego.

Trybunał stwierdził, że **co do zasady państwo członkowskie może** – aby przyznawanie stypendiów edukacyjnych studentom chcącym pobierać naukę w innych państwach członkowskich nie stało się nadmiernym obciążeniem, które mogłoby mieć konsekwencje dla całego systemu pomocy, jaki może zostać przyznany przez to państwo – **przyznawać tego typu pomoc jedynie studentom, którzy wykażą określony stopień zintegrowania ze społeczeństwem** tego państwa. **Warunek pierwszego stadium nauki** ma niemniej jednak charakter zbyt ogólny i wyłączny, ponieważ **uprzywilejowuje w sposób niesłuszny z uwagi na jedną okoliczność, która może nie być reprezentatywna dla stopnia powiązania ze społeczeństwem** tego państwa członkowskiego w momencie ubiegania się o stypendium.

Trybunał odrzucił również argumentację, zgodnie z którą warunek pierwszego stadium nauki byłby konieczny do zapobieżenia kumulacji pomocy przyznawanej przez różne państwa członkowskie. Zauważył, że warunek ten w ogóle nie zapobiega ani nie uwzględnia ewentualnej kumulacji. Nie można zatem utrzymywać, że wymóg pierwszego stadium nauki w Niemczech sam z siebie jest właściwy lub konieczny do zapewnienia braku kumulacji pomocy na kształcenie.

Trybunał stwierdził zatem, że **ograniczenie swobodnego przemieszczania się nie może być uzasadnione przywołanymi względami.**

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób Trybunału Sprawiedliwości.

Dostępne wersje językowe: CS DE EN FR HU NL PL RO SK

Pełny tekst wyroku znajduje się na stronie internetowej Trybunału

[Wyrok w sprawie C-11/06](#) i [Wyrok w sprawie C-12/06](#)

Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12.00 CET w dniu ogłoszenia.

W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę skontaktować się z Ireneuszem Kolowcą

Tel. (00352) 4303 2793 Faks (00352) 4303 2053

Zdjęcia z ogłoszenia wyroku są dostępne na EbS „Europe by Satellite”, serwisie prowadzonym

przez Dyрекcyję Generalną Komisji Europejskiej ds. Prasy i Komunikacji

L-2920 Luksemburg, Tel : (00352) 4301 35177, Faks : (00352) 4301 35249

lub B-1049 Bruksela, Tel : (0032) 2 2964106, Faks : (0032) 2 2965956